

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: PODSTAWY DIAGNOSTYKI EDUKACYJNEJ DLA NAUCZYCIELI		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	
Rok studiów: V		Semestr: 9,10	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 7		Koordynator zajęć: Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: dr Katarzyna Król, katarzyna.krol@pansjar.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15+15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15+15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Wiedza z zakresu pedagogiki ogólnej, psychologii rozwojowej.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem głównym zajęć <i>Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli</i> jest przygotowanie studentów do rozumienia, planowania i prowadzenia procesu diagnostycznego w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem rozpoznawania potrzeb, możliwości i trudności rozwojowych dzieci oraz wykorzystywania wyników diagnozy w pracy dydaktyczno-wychowawczej.			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
W01	Absolwent zna i rozumie teorie, koncepcje i modele rozpoznawania cech rozwoju i funkcjonowania dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym odpowiednio u progu wychowania przedszkolnego i pierwszego etapu edukacji ogólnokształcącej (klasa I szkoły podstawowej) jako podstawy wspomagania rozwoju dziecka lub ucznia na etapie wczesnej edukacji;	K_W14
W02	Absolwent zna i rozumie podstawy prawne, cele, funkcje i rodzaje oceniania jako wspierania rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz zasady konstruowania narzędzi oceny pedagogicznej;	K_W14
W03	Absolwent zna i rozumie dominujące rodzaje zainteresowań dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz sposoby i metody rozwijania zainteresowań dzieci lub uczniów;	K_W13
W04	Absolwent zna i rozumie zagadnienia związane z oceną jakości pracy nauczyciela i jakości pracy przedszkola i szkoły, w tym podstawy prawne, teorie, cele, metody i formy;	K_W16
W05	Absolwent zna i rozumie zagadnienia ewaluacji edukacyjnej i edukacyjnej wartości dodanej, w tym ich zasady i formy.	K_W15
Umiejętności - potrafi		
U01	Absolwent potrafi rozpoznawać indywidualne cechy rozwoju i uczenia się dzieci mających rozpocząć edukację przedszkolną i naukę w klasie I szkoły podstawowej;	K_U02
U02	Absolwent potrafi konstruować poprawne narzędzia diagnozy pedagogicznej;	K_U09
U03	Absolwent potrafi rozpoznać potrzeby edukacyjne i zainteresowania dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz na tej podstawie zaprojektować działania pedagogiczne;	K_U02
U04	Absolwent potrafi rozpoznać i scharakteryzować wymierne i niewymierne rezultaty pracy nauczyciela;	K_U01
U05	Absolwent potrafi projektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego i dokonywać jego autoewaluacji.	K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do		

K01	Absolwent jest gotów do etycznego postępowania w procesie oceniania rezultatów procesu wychowania i kształcenia z punktu widzenia osiągnięć dziecka lub ucznia;			K_K08
K02	Absolwent jest gotów do ciągłego podnoszenia poziomu własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie diagnozowania pedagogicznego, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami.			K_K03
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Diagnoza i jej znaczenie w pedagogice i naukach społecznych. Rola diagnozy w postępowaniu celowościowym	wykład	Wykład problemowy dyskusja, prezentacja multimedialna	test
TP-02	Podstawowe metody, techniki i narzędzia stosowane w diagnozie psychopedagogicznej.	wykład	Wykład problemowy dyskusja, prezentacja multimedialna	test
TP-03	Przedmiotowe i podmiotowe uwarunkowania kontaktu diagnostycznego.	wykład	Wykład problemowy dyskusja, prezentacja multimedialna	test
TP-04	Diagnoza środowiska wychowawczego rodziny.	wykład	Wykład problemowy dyskusja, prezentacja multimedialna	test
TP-05	Diagnoza sytuacji szkolnej.	wykład	Wykład problemowy dyskusja, prezentacja multimedialna	test
TP-06	Znaczenie diagnozy we wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka.	wykład	Wykład problemowy dyskusja, prezentacja multimedialna	test

		laboratorium		
TP-07	Struktura procesu diagnostycznego.		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-08	Uwarunkowania procesu diagnozowania (zewnętrzne, wewnętrzne).		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-09	Interpretacja danych diagnostycznych.		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-10	Kompetencje merytoryczne i osobiste diagnosty.		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-11	Błędy popełniane w procesie diagnozy, możliwości i sposoby zapobiegania ich występowaniu.		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-12	Standardy dla osób stosujących testy w psychologii i pedagogice.		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-13	Problemy etyczne diagnostyk.		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-16	Obserwacja jako metoda diagnostyczna (typy, rodzaje, wady i zalety obserwacji).		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-17	Rozmowa i wywiad jako metody diagnostyczne (możliwości i warunki zastosowania, wady i zalety metod).		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-18	Kwestionariusz jako podstawowe narzędzie w diagnostyce psychopedagogicznej.		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja

TP-19	Metody projekcyjne w diagnozie psychopedagogicznej (charakterystyka technik, warunki i możliwości stosowania).		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-20	Analiza wytworów i dokumentów.		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-21	Diagnozowanie sytuacji dziecka w szkole - sytuacja społeczna dziecka w klasie (metody socjometryczne).		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja
TP-22	Diagnozowanie sytuacji dziecka w szkole - ocenianie osiągnięć i niepowodzeń szkolnych.		Metody aktywizujące, prezentacje multimedialne	Praca zaliczeniowa, kolokwium, dyskusja

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZAŁECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

B. Niemierko, Diagnostyka edukacyjna, PWN, Warszawa.

K. Krakowiak (red.), Diagnoza specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży. Standardy, wytyczne oraz wskazówki do przygotowania i adaptacji narzędzi diagnostycznych dla dzieci i młodzieży z wybranymi specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, ORE 2018;

M. Czarnocka, Działania poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie edukacji włączającej. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach ogólnodostępnych, ORE 2018;

T. Knopik, Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Działania postdiagnostyczne, ORE 2018;

A. Zych, Efektywna obserwacja nauczycielska w przedszkolu w świetle diagnozy funkcjonalnej, ORE 2019.

Literatura uzupełniająca:

Badura J., Lepalczyk I., Elementy diagnostyki pedagogicznej, Warszawa 1987.

Konarzewski S., Jak uprawiać badania oświatowe: metodologia praktyczna, Warszawa 2000.

Niemierko B., Diagnostyka edukacyjna, Gdańsk 1998.

Skulicz D., Diagnozowanie pedagogiczne, [w:] Orientacje w metodologii badań pedagogicznych, red. S. Palka, Kraków 1998.

Wallon P., Cambier A., Engelhart D., Rysunek dziecka, Warszawa 1993.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		60	
Praca własna studenta		115	
SUMA GODZIN:		175	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	7	2,4
	Praca własna studenta		4,6
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
1. Przygotowanie do zajęć U01-U05, K01-K02 (kolokwium, dyskusja, prezentacja) 2. Przygotowanie do zaliczenia - testu W01-W05 (dyskusja, test) 3. Czytanie wskazanej literatury W01-W05, U01-U05, K01-K02 (test, dyskusja prezentacja własnego opracowania)			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: a) w zakresie wykładów: dyskusja po wykładzie, nawiązanie do treści z wcześniejszych wykładów, sondaż zrozumienia nowych treści, wskazówki bibliograficzne, motywowanie do samodzielnego opracowywania prezentacji zagadnień programowych b) w zakresie laboratorium: - na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań. 1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga). 2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów. 3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy? 4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską). 5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).			

Ocena podsumowująca:

Wykład: Ocena z zaliczenia pisemnego.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

0%-50% - ndst.

Ćwiczenia: Zaliczenie zajęć polega na kompleksowym wykonaniu pracy zaliczeniowej na temat określonego zagadnienia, zaliczenia kolokwium oraz przeprowadzeniu części praktycznej dotyczącej podjętego zagadnienia.

Student uzyskuje ocenę:

- bardzo dobra – gdy posiada wyczerpującą wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć i bezbłędnie odpowiada na pytania (bezbłędnie definiuje pojęcia i dokonuje ich pogłębionej charakterystyki) oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych i potrafi proponować różnorodne rozwiązania konkretnych przypadków praktycznych;

- plus dobra – gdy posiada rzetelną wiedzę z przedmiotowego zakresu, odpowiada bez błędów merytorycznych i formalno-językowych (poprawnie definiuje pojęcia i poprawnie charakteryzuje poszczególne zagadnienia oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych);

- dobra – gdy posiada rzetelną wiedzę z przedmiotowego zakresu, odpowiada bez poważnych błędów merytorycznych i formalno-językowych (poprawnie definiuje pojęcia i poprawnie charakteryzuje poszczególne zagadnienia oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych);

- plus dostateczna – gdy posiada podstawową wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć, nie (definiuje podstawowe pojęcia i dokonuje ich ogólnej charakterystyki);

- dostateczna – gdy posiada podstawową wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (definiuje podstawowe pojęcia i dokonuje ich ogólnej charakterystyki), a ewentualne popełniane błędy merytoryczne nie są rażące;

- niedostateczna – gdy nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (nie potrafi zdefiniować podstawowych pojęć i dokonać ich ogólnej charakterystyki).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ. Istnieje możliwość prowadzenia części zajęć wykładowych w e-learningu na warunkach zgodnych z aktualnym rozporządzeniem J.M Rektora PANS